

F O A I E

pentru

minte, inimă si literatură.

№. 23.

Luni, 9. Iunie

1847

ЅНЃ РЪСПЃНСЃ

ла префачериле дмвџетџрилор дин
Молдова.

А амџдї тодї ачеї че факџ парте ла
трџнџла дмвџетџрилор пџвличе, шї карїї
сџнтџ некџвџади де аскџџителе дмвџсџетџри
але артикџлџи пџвликатџ дн Nr. 7 шї 8
дин Фоаеа де Трансилванїа, ар фї зџџ трї-
џмфџ пре стрџлџвчїтџ а ачелор дої I. I.
Domъле скріиторїџ, департе фїндџ кџ то-
тџла де а амвїдіона крітікареа сістемеї нџџ
че с'аџ дмтродџсџ дн школї де кџтрџ о-
кџрџмџїре, дмї веї да воїе де шї тџрџїџ,
ка сџ тџ дмчеркџ адї рџспџвде дн знеле
прївїнде. Еџ нџџї пїзмџескџ лџвџра че
поате кџезї кџ џ'аџ дмподобїтџ авреола,
дн дмчеркџареа че аї дмтрепїнџсџ акџм де
кџтџва тїмпџџ де а фї авторїџ; вџкџрїа ачеа-
ста. . аї кџпоскџт'о сіпџгџрџ шї дмкџ преа
вїне дела тодї ачеїа че те-аџ џївїтџ, пре-
кџм шї дела ачеї че де авїа те-аџ кџпос-
кџтџ. Дмтџрџїереа ачестџї рџспџвсџ нџ
тревџе а о дмсџшї пїчї декџмџ знеї декџв-
рџжерї, дарџ тїмпџлџї, кареле аџ черџт'о
ка неапџратџ, пентџрџ ка нџ дин прїпїре сџ
кадџ тотџ дн ачеа категорїе, дн кареа аї
кџлџџтџ Дга дн прївїреа адеџџрџлџї. Рџ-
спџвсџла теџ де шї нџ ва кџпрїнде дн сіне

вџрео сістемџ саџ некџсџ, тџ веї ерта, кџчї
ла ачеаста лџвџндџдї артикџл дмпїнте, пџте
кџ м'амџ дмкџркатџ саџ дмкџлчїтџ дн а-
палїзареа лџї, дарџ кџ тоате ачесте тџџ
воїџ сіпџгџї а нџї перде џџлџл дин ведеџе,
дџпџче кџ тотџ мїстїсісітџл че'л каракте-
рїзарџ дин дмчепџтџ, пџнџ дмсфџршїтџ
л'амџ пџтџтџ редџвче ла дџџ пџрџдї, адїкџ:
ла о сістемџ де дмвџџетџрџ резонатџ
дџпџ кџм зїчї, шї ла о сістемџ нџџ де
окарџ дџпџ кџм о десџлџещї. Ачестџї
артикџл вџџнд сџї даї зџџ аерџ де фїнеџџ
асџзї дмподобїндџл кџ: вџразї, кїпарошї,
кџптечеле, пасерї, флорїчеле шї чїне маї
џїе кџ кџте фїгџрї реторїче шї софїсме
зџдарпїче.

Domъле ера де прїсџсџ а не амџдї
кџ зџџ нџтолџ: де прїачїпїї, де максїме
дн лїмџї фелџрїте шї де кџпосџїнде аша
де адџнчї де каре не тїрџмџ кџм аџ пџ-
тџтџ ешї дин кріерїї а дої I. I. Кеарџ дн
рџндџрїле дїнтџї дмчепї адї десџлї та-
лентџл чел фџрџмосџ, кџндџ дмтр'зџџ кїпџ
мїстїкџ аплаџдезї оарекџмџ стрїкареа їнстї-
тџтџрїлор, спџлџндџле кџ ана ешїтџ дин
пенелџл Дтале; рекџпосџїнда Domъле дн-
сџ ар фї тревїтџ сџџї паралїзеџџ конде-
їџл пентџрџ зїдїєрїле ачеле оспїталїере че
џ'аџ фостџ де адџпџстџ дн кџрџсџ де маї

мълді ані, ші фъръ де каре чіне шіе че ера ші де Дта ші де пої тоді чеї сърачі, къндѣ дѣкъ астьзі вітъндѣне дѣпреціърѣл пострѣ, ведемѣ о мълдіме де асемenea фії аї падіеї. Дта аѣ тревзі съ шіі къ дѣ-фіндареа інстїтѣтрїлор къ дїпереа тіверї-теї, аѣ фостѣ міжлокѣ чел адемініторїѣ ші мѣнтїторїѣ, каре аѣ адѣнатѣ дїп сїнѣ-рїле фамїлілор, фії ачееа, карїі ка ші дѣ-паїнташїі лор ретѣчеаѣ дѣ дѣтѣперекѣл неціїндеї де маї мълді ані акѣм. Deskїсѣ-сѣаѣ оdatѣ шкоалеле ші інстїтѣтѣл, сѣаѣ фѣкътѣ ші чеа дѣтѣе ловїре оторѣтоаре апатїеї дѣ кареа зѣчеа сїмдїреа націона-лѣ ші аторїѣл дѣмѣдетѣреї. Semınarıa Beniamınъ ла 1804 дѣдѣ чеа дѣтѣ пїлдѣ, ші інстїтѣтѣл сѣѣ адѣнѣ де не ла алтаре-ле сѣїнте копїі вісерїкашї. Школа Bası-ліанъ ла 1828 фѣкътѣ вѣѣ ал доїлеа апелѣ, ші дѣмѣдеторїї къ адїмінірї аѣ пѣтѣтѣ сѣмѣде фії дела ветреле пѣрїнтешї спре аї консекра мѣзелор, ал кърора предѣ пѣл къпошѣеаѣ. Ынѣ апѣ де авїа трекѣсе ші дѣкъперїле ераѣ де тотѣ дѣгѣсте, фїе-каре пѣрїнте дорѣа акѣм ашї ведеа фїѣл дѣ-мѣдѣндѣ; дѣ ачестѣ кїпѣ сѣаѣ децентатѣ аторїѣл шїїнделор; респектеазѣ дарѣ ші пѣ те вѣкѣра де къдерѣа інстїтѣтрїлор. Мѣестрїїле дѣ Молдова аѣ тотѣ вѣѣ асе-тенеа дѣчепѣтѣ. Каре дїп Молдо-Ромѣнї пѣлѣ дѣ ачѣастѣ епохѣ ші ашѣме ла 1841 аѣ апѣкатѣ чїоканѣл ші аѣ вѣфлатѣ фїїле, лѣкѣрѣ деспредѣвїтѣ ші ка менїтѣ пѣмаї дї-ганїлор. О зїдїре вѣлѣ ші кълѣдроасѣ, вѣѣ ащѣрѣвїтѣ ші о тасѣ, о дѣмѣдѣтѣтрѣ потрївїтѣ ші о дѣгрїжіре де крещере аѣ фѣкътѣ не пѣрїндї а пѣвѣга дѣ сѣатѣ дес-предѣл мѣщерїлор, чї лѣаѣ дѣмѣрѣдошатѣ, ші дѣ кърѣндѣ патрїеа поастрѣ ва авѣа

мѣщерї пѣмѣнтѣнї, карїі маї паїнте дїп ліаса вѣѣ ашезѣмѣнтѣ дѣдемпѣторїѣ ші дѣдемпѣторїѣ нїмїне пѣ ле дѣтѣрепїндеа, де ші не атѣнчї ка ші акѣм авѣамѣ маї мълді мѣщерї стрѣїнї че ї ар фї пѣтѣтѣ дѣмѣдѣ. Дѣдемпѣчїѣнеа окѣрѣмѣрїї аѣ превѣзѣтѣ ачѣаста ші аѣ ші пѣсѣо дѣ лѣ-краре. Тотѣ ачеле прїнчїпїї дѣ дѣмѣдѣ-тѣрѣ ші тотѣ ачѣа едѣкѣдїе вѣїфортѣ, ал-кѣтѣеще вѣѣ трѣпѣ фолосїторїѣ статѣлѣї. Ачѣсте іспрѣвї не ле даѣ інстїтѣтѣрїле пѣ-влїче, не каре къ пѣпѣсарѣ ле спелї ші пѣкътѣещї. Не спелї скѣлеле реале, еле дѣсѣс дѣфїїндате ка ші тоате челелалте де чїнстїта епїтропїе а дѣмѣдѣтѣрїлор пѣ-влїче прїп дѣвалта дѣкъвїїндаре, каре скоале дѣпѣ треї лѣнї тотѣ къ ачѣа хотѣрѣре сѣаѣ десфїїндатѣ, къндѣ дѣкъ нїчї вѣѣл нїчї, рѣл лор пѣ се къпошѣеа, де ші ка пѣ-трѣ вїне ераѣ менїте; дѣсѣ пѣ, пѣ тревѣе нїчї оdatѣ а фаче вѣелте де дѣвенїаре дїп мѣсѣреле окѣрѣмѣрїї. Не спелї коле-ціѣл дѣ кареї скїмѣатѣ дїмпазіѣл Basılıan, аї вїтатѣ дѣсѣ къ ел есте їзворѣл че те аѣ адѣнатѣ къ дѣмѣдѣтѣтрѣ, дїп каре астьзі не фачї о трѣфанѣ парадѣ? Ынде аї пѣ-трекътѣ шїїнделе прегѣтїторѣ, къ каре аї пѣтѣтѣ аскѣлта вѣеле кърѣсѣрї дѣ дѣрї стрѣї-не? аѣ пѣ дѣтѣре зїдїрїле ачелеа сѣїндїте мѣзелор де довѣ вѣакѣрї, аѣ пѣ дѣтѣре а-челеа але академїеї? Не спелї фїлософїа. Домпѣле дѣмї адѣк амінте ші кред къ Дта дѣкъ ші маї вїне дѣдї адѣчї амінте, къ еа асфелѣ те дѣдѣлчїсѣл дїп гѣра ачелѣїа не каре астьзі вітъндѣл, сѣѣ тасѣл дѣ де-фїмї, дѣкътѣ фїлософїа дѣдї ера елемен-тѣл чел маї префїратѣ, рѣнѣндѣндѣ пѣ-трѣ есїстенѣа Дталѣ, мїжлоачеле позїтїве сѣаѣ матерїале че дї се пропѣнеаѣ; ачѣаста

се днтъмпласе ла днчепереа paradocirii ei дн академие, апої де че акъм атъта зръ ши деспредѣ пентрѣ еа? Ласъ тѣкар алтора дрептѣл ачестѣ де ѣвїре ши п'о спѣла сѣѣ маї вїне фещелї кѣ пата петревициеї. Фїлософїа авае де а'дї фї зрзала ши вѣтѣтра пѣравзрїмор, де дѣпса аваеї невоїе, ши дакъ моралїтатеа попорѣлї есте фндamentѣл чел некїпїтїтѣ ал содїетѣдїї, апої пѣдї тѣпжї скїереа кѣ асеменеа трѣсѣтѣрї скѣрѣоце. Не спелї факѣлтатеа де дрептѣ, ши Дта докъ пѣ щїї параграфѣл дрептѣлї де чїнстеа персоналѣ. Не маї спелї ши лїмбеле, днсъ дн че класе аї вѣкерїтѣ лїмба латїнѣ, кѣ каре те слѣжещї днтѣрїндѣдї скїереа ка кѣ пїще колоне, аѣ пѣ дн колецїѣ? Днзѣдар вреї а не сполї окїї кѣ вѣѣ ridiculus mus, кѣлесѣ ши ачестеа дїп каса вѣвїа дїндре кѣртѣрарїї ши фарїсїї Дтале, ласъ мортѣчївнеа аста ла о парте дѣпѣ кѣм о пѣмещїї, кѣчї пѣ сїмдї кѣтѣ ддї мїросѣ де греѣ акъм? Днкѣтѣ пентрѣ елїнѣ те сѣѣтѣескѣ кѣ де ши о деспредѣещїї, чел пѣдїнѣ кѣндѣ те слѣжещї кѣ еа крѣдїї релецїосїтатеа зїчерїмор пекїмосїндѣле, ши дн локѣ де „ὁὡς ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεισθαί σε“ зї ὅπως ἂν δικαιωθῆς ἐν τοῖς λόγοις σου καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεισθαί σε. Еарѣ де пѣ прїченї лїмба кѣ деплїнѣтате дѣпѣ кѣм ещї сїгѣр кѣї аша, апої пѣ те маї фѣлї кѣ дѣпса ка ши кѣ латїна, кѣчї еарѣшї те авѣреазѣ вѣѣ мїросѣ греѣ, фїндѣ ши ачестеа лїмбѣ моартѣ. Італїана че ера днсемнатѣ дн класеле реале ши бареа нїчї пѣ се днчепѣсе, се пропѣне асѣзї ла класѣл дїп Галацї. Цермана кареа се парадосеа днainte де редѣчере днкъ пѣ с'аѣ днчепѣтѣ; кѣ тоате кѣ дн програма гра-

дѣлї ал П. еа лїпсеще, днсъ дѣпѣ дїспозїцїїме ч. епїтропїї дн кѣрѣндѣ есте а се днтродѣче, прекъм с'аѣ днтродѣсѣ ши франѣеза, каре де ши їзгонїтѣ дїп сїстема чеа резонатѣ а Дтале, щїї пре вїне, кѣ асѣзї пѣмѣрѣ 25 школерї че'с днтѣрїдї дн доѣ секцїї авѣндѣ де професорѣ пе D. Галїс. Епѣтерателе де маї сѣсѣ пѣрцї ле кѣпрїнзї дн рѣндѣрїле зїде зїчї: „С'аѣ спѣлатѣ їнстїтѣтѣрїле, шкоалеле реале, колецїѣл, фїлософїа, факѣлтатеа де дрептѣ, ши лїмбеле, пе каре апої маї жос ле репетезї кѣ вѣѣ тонѣ епфатїкѣ, адѣогѣнд: „Дїп ачестѣ ноѣ програмѣ с'аѣ їзгонїтѣ поезїеа, кѣ алте асеменеа лѣкрѣрї кѣ тоѣл петревиचे содїетѣдїмор че се кавѣ а се пѣне пе калеа пропѣшїрїї;“ ачесте алте лѣкрѣрї се днделегѣ тоте ачеле че'дї плаче але щерѣе ши пе каре сѣпѣтѣ сїгѣр кѣ пѣ ле прїченї. — Апропо де поезїе; фїндѣ кѣ дн артїкѣл Дтале о вѣдѣ пресѣратѣ їчї ши коло; дѣмї воїе дарѣ а'дї ворѣ пѣдїнѣ де еа. Оаре щїї Дта че ролѣрї жокѣ поезїеа дн сѣера оменїрїї, щїї кѣ еа есте вѣрѣтѣ ши дн релїцїа ши дн кѣлтѣра попореелор, атѣтѣ челор веки кѣтѣ ши їсторѣ позѣ? Еа трече прїп тоте фазеле крѣдїнелор їдолатре ши алтеле, а жѣогѣндѣ пѣлѣ ла ачеа хрїстїанѣ де асѣзїл, ши еарѣшї прїп тоате епохеле варѣварїсѣлї ши але кѣлтѣреї оменещї. Deskїде сѣѣпѣта скрїптѣрѣ, арѣкѣдї окїї пе чеа днтѣїе фїлѣ а еї, ши дн картѣа фачерїї веї чїтї кѣ Моїсї протопѣрїптеле мѣзелор чеа маї сѣвлїмѣ поезїе: „Ла днчепѣтѣ днтѣрекѣл акоперїа фага адѣпкѣлї ши дѣхѣл лѣї Дѣтнезеѣ ѣтѣла пе деасѣпра апелор. Аша дарѣ Дѣтнезеѣ аѣ зїсѣ сѣ фїе лѣтїнѣ ши лѣтїна с'аѣ фѣкѣтѣ. Чїтеше псалїреа, че

сътът псалміи лѣи David, ші Jerimіa, пе каріи ва крещіиѣ лѣи веі фѣ аззітѣ вреодатѣ лѣи вісерікѣ? Аѣ пѣ съптъ оделе ші імпе- ле челе сѣпте, че коріфеіи поеділор про- фаіи ле-аѣ імітатѣ, дарѣ пѣ ле-аѣ пѣтѣтѣ атінде свлміитатеа ші інспіраціеа лор ді- віиѣ? Чітеце пе Салатонѣ, пе зпії про- фіді, ші везі поезіе. Траце зпѣ вълѣ пе- сте фада еі чеа антїкѣ, знде стѣ реліціеа пѣгънілор, ші оглндеце-те лѣи чеа позѣ лѣи каре веі ведѣ стрѣлзчїндѣ хрїстіанїта- теа. Ізгонеще поезіеа, ачеастѣ поезіе лѣи каре реліціеа се лѣмбракѣ де стрѣлзчїре, ші атѣчї те веі ізгони кѣар дела алтареле пѣрїптеці. Франціа лѣи моментеле челе маї пѣсѣферїте але декъдерїи сале, лѣи тіп- пѣл револзціеі се вълтеазѣ кѣ аѣ авѣтѣ дої маїи поедї крещіиї пе Шатовріаѣ ші Ламартїаѣ, карїи пѣтѣрѣ трезі трѣпѣл лор чел шортѣ сѣфлетеще, ші попорѣл ачела че атѣчї пѣ кречеа лѣи нїмікѣ, лѣи нїмікѣ зїкѣ рѣствѣрѣндѣ пѣлѣ ші алтареле лор, аѣ крѣзѣтѣ лѣи кѣпѣтрїле поеділор сѣи. Мартїрїи челѣ дїпѣтѣ ші Медїтації ле пѣсетїче але ачестѣ дїп зрѣтѣ аѣ дешѣ- птатѣ дїп поѣ лѣи сѣфлетеле челе стрїкате тѣрѣада ідеа а адеврѣтѣлѣи Дѣмнезеѣ*). Іатѣ іспрѣві де але поезіеі. Лѣсѣнд пое- зїеа дїп пѣнтѣл ачестѣ реліціос ші лѣзѣнд'о лѣи ачел політік, еарѣшї о ведем стрѣпс легатѣ ші де сѣрта нѣстрѣ ка ші де ачѣа а тѣтѣрорѣ попѣрелор. Де ші еа пѣ есте элементѣ чел пеапѣратѣ кѣ трѣвїнцеле поастрѣ дѣпѣ кѣм зїчі, трѣвѣ се шїі лѣи- сѣ кѣ поезіеа есте чеа лѣпѣтїе епохѣ а кѣлѣтрѣі попорелор дѣпѣ кѣм пе араѣтѣ історїеа, прїи зрѣмаре еа есте ші а поа-

стрѣ пе каре н'о пѣтемѣ лѣпѣдѣшї, де шї о дешѣредѣшї лѣи скрїереа Дтале кѣ кѣ- вѣпѣтѣл де петрѣвнїкѣ. Ної трѣвѣ се трѣ- четѣ прїи трѣпѣса прѣкѣм аѣ трѣкѣт тѣте паціїле чївілізате пе каре воїтѣ але зрѣта, ші каре пѣ кавѣтѣ а се пѣоѣ пе калеа про- пѣшїрїи дѣпѣ кѣм зїчі, дарѣ се ші афлѣ пе еа. Дакѣ лѣи зїмеле Дтале челе пѣві- новате аї фї дешкїсѣ ші фрѣзѣрїтѣ кѣтѣ де пѣдїиѣ історїеа літератѣреі, аї шї кѣ поедїи аѣ фостѣ чеї лѣпѣтї карїи аѣ апрїнс фѣклїеа шїіицелор, прѣкѣм ші лѣпсашї Ез- ропа пе тѣртѣрїсеще кѣндѣ се скѣтѣра де жѣгѣл варѣарїлор ч'о лѣпкѣлкасѣрѣ. Тот рѣсѣрїтѣл аѣ трѣмѣратѣ де гласѣл чел фа- патїкѣ ал лѣи Мохамед, ші імперїеа араѣвѣ се ашезасе пе треї пѣрді але пѣтѣпѣтѣ- лѣи, лѣпѣнсѣ дїп Індіи пѣлѣ ла катаракте- ле Нілѣлї ші дїп лѣпѣлдімеле Атласлїи пѣсте марѣа пѣлѣ лѣи зпѣгїрїле Спанїеі. Шїіицеле, артеле ші поезіеа араѣвѣ се рї- валїзаѣ лѣи Багдаѣтѣ, Алесандрїа, Мароко, Севїла, Грената ші Кордова, пе кѣндѣ по- пѣреле Европѣі dormїтаѣ лѣи змѣреле пѣ- шїицѣеі ші але варѣарїеі. Ал кѣі гласѣ рѣсѣпѣсѣ ла кѣпѣтрїле араѣлор, аѣ пѣ вер- сѣрїле поеділор трѣвѣдѣрїи ші трѣверї? ші гласѣл лор аѣ фостѣ семпалѣл че аѣ де- щентатѣ ізѣїреа шїіицелор лѣпѣтре рѣтѣ- шїцеле попѣрелор, рѣдікатѣ дїп пѣлѣвѣреа романѣ. Іатѣ рѣсѣлтате але поезіеі. Дга Домпѣле аї о паціе ші о лїмѣѣ, Дга кѣ зпѣл зѣлѣ пеасѣтѣнатѣ, дорѣці ші зрѣзі прѣсперїтатеа еі. Дга лѣи вїнекѣвѣпѣтата патрїеі аї школї ші зпѣл театрѣ пе каре те тѣгѣлещї але пѣшїи націонале. Пе Дга Домпѣле те-аѣ одѣрѣтѣ ші те-аѣ сѣгѣрїетѣ прїи гѣт лѣпѣтѣ о сѣарѣ ла репрезентациеа зпѣеі піесѣ рѣтѣнѣщї кѣндѣ аї аззітѣ вар

*) Jules Janin.

варісмі гроші ши фрѣзе verde врънзъ-
врдъ. Нъ ц'аѣ плѣкѣтѣ лимба ачеаста
кроитѣ не поспѣшіе vodeвилѣ de поза
шкоалъ театралъ; аї къртіг'о шїаї врътѣ
а авзі чева маї плѣкѣтѣ, маї фрѣмосѣ ши
маї естетік; аї врътѣ ка лимба Дтале ка
фатъ стрѣмошаскъ съ нѣ поарте о рѣфъ
аша de зисврѣсѣ, чї съ се дѣбраче дѣ-
тр'внѣ вестѣжнтѣ маї кѣрат ши маї de
гвстѣ адїкѣ маї поетїкѣ. Де че дарѣ нѣдї
плаче поезїеа? ераї мѣлдемітѣ de адї пле-
ка врекїле ла доїнеле пѣсторїлор ши ла
ачеле але пѣлгарїлор, кѣндѣ кѣ свдоареа
не фрѣвте корпѣреї одатѣ пѣлгѣл дѣтре
мѣнчїторїї чеї сїргїворї, дѣдї пѣлчеа кѣп-
течеле жѣпелор ротѣнче кѣндѣ дѣ грѣпе
жѣрвїеаѣ спопѣрїле аврїте дїп мїжлокѣл о.
гоарелор; аї маї вої, кѣ плѣчере але аскѣл-
та, фѣдї дѣсѣ дїп преажтѣ-ле кѣчї еле
поетїеазѣ. Домѣл меѣ! Кѣї дѣкредїн-
дезі Дта лимба, предїосѣл ачестѣ тезаврѣ
ал паціеї пентрѣ а о кѣлтіва, хайдїлор de
не свхатѣрї, кѣрѣвшїлор de не дрѣмѣрї,
орї мещерїлор: ротарї, ферарї, дѣ каре аї
вреа съ дѣкеї тѣтѣ кѣлѣтра? Нічї знї нічї
алдїї п'аѣ асеменеа повїле окѣпаціеї, але
лор de ши фолосїтѣре, тотѣші сѣнтѣ маї
прозаїче ка але маї мѣлтор алтора. Во-
ещї поате а о дѣкредїнда дѣгрїжїрїї стреї-
не? Еѣ кредѣ кѣ de ачеастѣ вїтрїгѣ нѣдї
пасѣ нічї дѣкѣм, пентрѣ кѣ мѣза Дтале
есте дестѣоїнікѣ а се кївернісі нѣмаї не
ла одѣї ши свхатѣрї.

(Ва зрѣма.)

Кѣвѣнт фѣневре пентрѣ рѣпосатѣл
дѣтрѣ ферїчїре преа сѣїндїтѣл Ке-
сарїе, епїскопѣл Бѣзѣлѣї.

Рѣпосат ла 1846, Ноетѣврїе 30. Пѣс ла
поменїреа de патрѣзечї de зїле de іеро-
діакон Іосїф Нанїе. *)

Тїпѣрїт ла пїтарѣл Z. Каркалекї, тїпографѣл кѣрді,
Бѣкѣрѣдїї, 1847.

Дрентѣл, de се ва сѣврѣші ши маї пайте, дѣ-
трѣ орїхнѣ ва фї.

Сѣврѣшїндѣ-се кѣрѣнд, а плїнїт апї дѣделѣн-
гадї. (Дѣделѣпчївїнеа лѣї Солотон карт. 4, ст.
7. 13.)

А вїедїї чеї вѣне есте нѣмѣрѣл зїлелор, ши
нѣтеле чел вѣн рѣмѣне дѣл вѣчї.

(Сїрах, 41, 16.)

Кѣвѣнт фѣневрѣ.

„Адѣчедїеѣ амінте de маї марїї воцрї
карїї в'аѣ грѣїт воѣ кѣвѣнтѣл лѣї Дѣмне-
зеѣ, ши прївїнд ла сѣврѣлїреа вїедїї
лор, съ ле зрѣадїї кредїнда.“

(Евр. 13, 7.)

Вїада ши моартеа сѣнт дѣл мѣла лѣї
Дѣмнезеѣ. Ел есте стѣпѣн ал черѣлѣї ши
ал пѣмѣнтѣлѣї; ел ле а скос пре ачестеа
дїп нефїїндѣ дѣпревнѣ кѣ тоате челе че
сѣнт дѣтрѣнселеле; нѣмаї ел пѣте съ хо-
тѣраскъ деспре сѣрта лор. Дела дѣчепѣт,
дѣкѣнд а дат фїїнда знїверсѣлѣї ши вїацѣ

*) Кѣвѣнтѣл ачеста, кѣн ши чел ростїт ла дѣ-
мортѣлїтареа рѣпосатѣлѣї епїскоп de D. Ва-
сїліе Калоїан школар, ні с'аѣ трїміс спре ре-
тїнѣрїре, дѣсѣ фѣрте тѣрзїѣ: авїа пайте кѣ
врео 10 зїле. Амвеле кѣвїнте стаѣ марторе
пентрѣ зн адевѣрат спорїѣ че фѣкѣ реторїка
вїсерїеаскъ дѣ Цара ротѣнеаскъ. Спре
нровѣ, de ши тѣрзїѣ, дѣмѣртѣшїт о марге
шї чїтїторїлор поцрїї. Red.

Фѣлтѣрмор сале, хотѣрѣеа морѣи а фост асеменеа о вртаре неапѣратъ пентрѣ ачесте дѣн зрѣтъ, шѣ тимпѣл пентрѣ дѣн селе п'а фост декѣт пѣмаї вѣ фел де счепѣ, пе каре с'аѣ арѣтат тóте вѣдѣвѣтореле пентрѣ ка сѣ треакѣ ла вечнѣчѣ: астфел фѣгѣра лѣтѣи се скѣмѣъ педѣчетат; астфел дѣн лѣте тóте сѣпѣт сѣпѣсе префачерѣи шѣ нѣмѣк пѣ ретѣле статорнѣк; пѣмаї зѣл Дѣтнезеѣ есте ачелашѣ пѣскѣмѣват шѣ тимпѣл пентрѣ дѣнсел пѣ дѣсемнеазѣ нѣмѣк.

„Дѣтрѣ дѣчепѣт Тѣ Дóтне пѣтѣптѣл аї дѣтемеїат шѣ лѣкрѣрѣле тѣнѣмор Тале сѣпѣт черѣрѣле, ачелеа вор перѣ шѣ се вор скѣмѣва, їар Тѣ ачелаш ещѣ, шѣ апѣи Тѣи пѣ се вор дѣтѣдѣна.“ (Псалм 101, ст. 25.) Астфел стрѣгѣ проорок-дѣтѣратѣл David. Тóте аша дѣр дѣн лѣте сѣпѣт пентрѣ ка сѣ пѣ фѣе; се аратѣ дѣн пѣдѣн, пентрѣ ка сѣ пѣарѣ шѣ сѣ се скѣмѣве: шѣ лѣтеа сеамѣпѣъ кѣ вѣ театрѣ каре дѣфѣдѣшеазѣ тот фелѣл де счепе, шѣ аї кѣрѣїа актормѣ зрѣмеазѣ шѣ се скѣмѣъ педѣчетат. Ачеаста есте соарта тѣтѣлор фѣлтѣрмор дѣн лѣте, ачеаста есте асеменеа шѣ а о тѣлѣи, ачест зеѣ ал пѣтѣптѣлѣи: а се пѣще, а трѣи шѣ а тѣрѣ, їатѣ deviza лѣи. Да, фѣраділор, пої не пѣщем пѣмаї ка сѣ тѣрѣм, шѣ петречем дѣн лѣте дѣтокмаї ка нѣще кѣлѣторѣ каре вѣн, трек шѣ се дѣе, кѣ ачеастѣ кондѣдѣе дѣсѣ, ка сѣ пѣ се маї дѣторѣкѣ; сѣѣ ка зѣда рѣжѣлѣи пе каре апѣсел сóрелѣи пѣ о маї vede а зѣда ачелашѣ дѣрм зѣде а вѣзѣт'о дѣн рѣсѣрѣтѣл сѣѣ. Дѣр, дака сóрта пóстрѣ есте атѣт де фаталѣ, пентрѣ вѣадѣ зѣк, дака еа есте атѣт де пѣскѣмѣвѣчóсѣ, шѣ дака пóѣ не есте аша де кѣпоскѣтѣ ачеаста, дѣкѣт пѣавем, декѣт а не сѣпѣне дѣн тѣчере шѣ

зѣмѣлѣцѣ ла ачест декрет ал пѣведѣдѣдѣи, пентрѣ че не тѣхнѣм атѣта, не дѣтѣрѣстѣм шѣ пѣлѣцѣм пре чеї че мор? Пентрѣ че не тѣгнѣм де мóртеа пѣрѣндѣлор, а пѣделор шѣ а пѣрѣтенѣлор? Пентрѣ че де тѣлѣте орѣ не десперѣм пентрѣ мóртеа челор марѣ аї пѣтѣптѣлѣи, дѣкѣт пѣердереа лор о сокотѣм пѣвѣндекатѣ, їар поменѣреа лор рѣтѣне пѣщеварсѣ шѣ скѣмѣпѣ пентрѣ пої? Ної, маї дѣтѣзѣ, пѣлѣцѣм фѣрѣ сѣ щѣм кѣм се фаче ачеаста кѣ пѣлѣцѣм, декѣт vedem кѣ сѣмѣдѣ де оаре каре сѣмѣдѣмѣт дѣрерос дѣн лѣвѣтрѣ, пѣлѣцѣм кѣ тóте ачестеа де тѣлѣте орѣ фѣрѣ сѣ врем; шѣ пѣ вѣтем зѣче алт декѣт кѣ пѣлѣсѣл е о лѣкраре а патѣрѣї, їар патѣрѣї нѣменѣ алтѣл пѣ пóте сѣї порѣнчѣеаскѣ фѣрѣ пѣмаї чел че а zidit'о. Апої, дѣфѣрѣкошата idee че авем деспре мóрте, зѣпѣт кѣ ачееа кѣ пої пре чеї че мор дѣ пѣердем пентрѣ тотд'авѣла, адаогѣ дѣререа шѣ дѣтѣлѣцѣе пѣлѣсѣл пóстрѣ. Ѓар де се каде дѣсѣ сѣ пѣлѣцѣм пре чеї че мор, сѣѣ пѣ: ла ачеаста дóѣ сѣпѣт пѣрѣчѣнѣле, фѣраділор, каре не дѣндеампѣ, шѣ ал кѣрора фѣндѣмент заче дѣн пої дѣшѣне, адѣкѣ дѣн ом: воїѣ сѣ зѣк, пѣщѣноца де а трѣи шѣ де а тѣрѣ, шѣ дѣн протѣвѣ; кѣчѣ сѣпѣт óменѣ каре щѣї шѣ а трѣи шѣ а тѣрѣ. Аша дѣр, пе чеї дѣнтѣзѣ сѣї пѣлѣцѣм пентрѣ пѣферѣчѣта лор соартѣ, атѣт дѣн вѣадѣ кѣт шѣ дѣпѣ мóрте, їар пе чеї д'ал доїлеа, пентрѣ кѣ пої ї ам пѣердѣт поате фѣрѣ време, пе кѣнд дѣкѣ вѣада лор ера фолосѣтóре сочѣетѣдѣи шѣ оменѣрѣи. А петрече о вѣадѣ молешѣтѣ, трѣндавѣ, десѣрѣпатѣ, дѣфѣтатѣ; а слѣжѣ пѣмаї трѣпѣлѣи шѣ сѣмѣдѣрѣлор лѣи; а пѣ фолосѣ дѣтрѣ нѣмѣк пе а пѣрѣпеле орѣ сочѣетатеа омѣнеаскѣ, ачеаста

ва съ зикъ пещиѣцъ де а тры, ші prin
 зрмаре де а мѣри. Іар дін противъ, а дѣ-
 че о віадъ лѣкрѣтоаре, кѣмпѣтатъ, чін-
 ститъ, лѣдате; а слѣжі дн тот кінѣл фо-
 лослѣи овщеск; а фолосі пе апроапеле;
 а фолосі патріа, пагіа, оменіреа; а фі зн
 модел саѣ есемплъ де віртѣте політѣкъ
 орі реліціоасъ дн фаптъ ші дн кѣвѣнт,
 ші а рѣштѣнеа пѣпъ дн сѣвршіт аша, іа-
 тѣ че ва съ зикъ а тры, ші дикъ, че е
 маі мѣлт, а щі де а тры ші а мѣри. Аша,
 пе чеі д'ѣнтѣѣ съ'ї пѣпѣцем пентрѣ пе-
 щіѣнда лор, пе чеі д'ал доілеа пентрѣ кѣ
 поі'ї ам піердѣт, фіѣндѣне віада лор де
 таре фолос; дар, пещіѣнда ші зртѣріме
 ачелора трѣвѣ деспредѣте, іар віада ші
 віртѣділе ачестора лѣдате ші чінстѣте:
 ші дечі, пентрѣ а поастрѣ днвѣдѣтѣрѣ
 віѣ а фаче ачааста акѣт, днтрѣ поменіреа
 вѣрватѣлѣ че пѣпѣцем астѣзі; ла каре
 днсѣші тареле Апостол пе дндеамнѣ стрі-
 гѣнд: „Фрадлор, адвчедівъ аміпте де маі
 таріі воцрі каріі в'аѣ грѣт вѣѣ кѣвѣнтѣл
 лѣі Дѣтнезеѣ, ші прівінд ла сѣвѣршіреа
 віедіі лор, съ ле зрмаді крѣдінда.“

Тречереа дін віадъ а ферічітѣлѣ дн-
 трѣ поменіре преа-сѣіндітѣлѣ Кесаріе епі-
 скопѣл Бѣзѣлѣі, пе кеатъ а адвче чеа
 дін зртѣ реліціоасъ даторіе асѣпра цѣрѣ-
 неі ферічітѣлѣ рѣпосат. Піердереа ачестѣі
 вѣрват есте таре, днтрістарѣа поастрѣ а-
 дѣнкъ, пѣпѣдереа кѣвіпчоасъ. Ші кѣ а-
 дѣвѣрат, віада са а фост зн шір некѣрмат
 де фапте віртѣоасе каре фак пе вѣрвадіі
 чеі тарі, пе архіереіі чеі кѣвіоші, пе пѣ-
 ріндіі чеі де дѣмѣлт аі вісерічіі. Петрече-
 реа са modestъ, днфѣрѣпатъ ші сѣвѣтъ;
 рѣвна са днфокатъ, атѣт днтрѣ челе вісе-
 річѣщі ші споріреа вѣпелор пѣравѣрі, кѣт

ші пентрѣ днпайнтареа ші ферічіреа пагіѣі
 сале; іар маі прѣсѣс де тоате стѣрѣіреа че
 кѣ днпадісѣл пѣнеа днтрѣ а дндемна ла
 моралітате кѣ кѣвѣнтѣл ші а да есемплѣ
 кѣ фапта, а фост зн модел де віртѣді вѣр-
 нѣк де зрмат (пентрѣ тоді чеі че дорѣск
 а лѣса о сѣвеніре пѣкѣтѣ ші зн пѣме
 іѣвіт ші респектат) дѣпѣ кѣт днсѣші тар-
 реле Апостол зиче: „Ші прівінд ла сѣвѣр-
 шіреа віедіі лор, съ ле зрмаді крѣдінда.“

(Ва зрма.)

КЪНТЕКЪЛ ОРЕКЪРЪІА ДАНЧѢ. *)

(Оріцінал ал алтѣіа.)

Нѣі дѣстѣл мѣтатѣл
 Ънѣл дела алтѣл, —
 Амарѣ сіндіре
 Кѣ мѣлт доріре —
 Дела 'меа іѣвітѣ
 Інімѣ дорітѣ.
 Маѣ адѣс дѣшманіі,
 Ка съ шед кѣ аніі
 Аічі ла днкісѣре,
 Ънде нѣ ѣ сѣре.
 Мі се ші опрі
 Кѣ нѣмѣ а ворѣі,
 Ба нічі а скріеа
 Ла іѣвіта меа,
 Ка еа съ нѣ щіе
 Че'т лѣпсеѣте тіе.
 Дѣшманіі фѣкѣрѣ
 Рѣѣ прѣсте тѣсѣрѣ,
 Кѣ еі те лѣарѣ
 Ші те 'нденѣртарѣ
 Прѣсте мѣнді ші вѣі.
 Дела фрадіі меі;

*) Нѣті ѣ кѣпоскѣт чіне съ фіе фост ачѣста.

Престе къмпї къ флорї
 Дела дѣлчї сѣрорї;
 Прест' о рѣпъ реа
 Дела дѣлчеа теа.
 Ах! мѳртеа нѣ вїне
 Кънд о кїем ла мїне!
 Маї вїне съ мор,
 Декът съ порт дор.
 Да ва Дѣмнезеѣ
 Скъпа воїѣ шї еѣ.

КЪНТЕКЪЛ ОРЕКЪРЪІА МАІОР. *)

Венї тїмпѣл съ тѣ дѣк
 Кътрѣ спѣркатѣла де тѣрк.
 Акѣт лас шї плѣг шї вої,
 Шї тѣ дѣк тѣндръ 'н ресвої,
 Лас шї кѣрте шї лѣкаш,
 Шї тѣ дѣк кътрѣ връжтамш,
 Іо те лас тѣндръ пре тїне;
 Астѣзї те деспарцї де мїне,
 Шї тѣ дѣк, п'ам дѣкѣтрѣѣ,
 Кѣ де нѣ, іо ѣтмлѣ рѣѣ.
 Ретѣлї тѣндръ'о сълѣтѣсъ,
 Нѣ маї плѣпѣ — фї воїѣсъ!
 Кѣ порѣнка тѣпѣрѣтеаскъ
 Треѣве съ се плїнеаскъ.
 Іо те лас къ Дѣмнезеѣ,
 Шї тѣ дѣк къ дорѣл тѣѣ.
 Кѣ вїп тѣрчї ка нїще ходї;
 Шї не вор тѣїа пре тоцї, —
 Ъикъ не вор шї ровї,
 Шї таре рѣѣ не ва фї;
 Шандѣрїле лѣ аѣ стрїкат,
 Кѣмпѣрїле лѣ аѣ предат,
 Пре къмпїтан 'л аѣ нѣшка,
 Шї стеатѣла і л'аѣ лѣат,

Пре стегарїѣл 'л аѣ ровїт,
 Мѣлцї воїнїчї аѣ препѣдїт,
 Іар пре пої нѣ аѣ сѣрѣчїт,
 Шї таре нѣ аѣ асѣпрїт.
 Іар неѣаста третѣра
 Шї пре офїцїрї рѣга:
 Нѣ дѣчедї пре соцѣл меѣ!
 Съ въ ерте Дѣмнезеѣ.
 Аѣем вїте, аѣем вої,
 Шї о тѣрмїцѣ де ої.
 Аѣем касъ шї' о вїнїѣрѣ,
 Шї нѣцїнѣ тошїѣрѣ.
 Лѣацї тѣте, ах лѣацї!
 Нѣтаї соцѣл меѣ лѣсацї.
 Де треї лѣнї сълт тѣрїгагѣ
 Нїчї ам мѣтѣ, нїчї ам татѣ,
 Нїчї ам фрате, нїчї ам сор,
 Маї вїне шї Іо съ мор.
 Іар' вѣрѣатѣла тї грѣа:
 Ласѣ плѣнѣл дѣлчеа теа!
 Дѣтѣ акас', те одїнеще,
 Кѣ Дѣмнезеѣ тот трѣще.
 Дѣдѣратѣла Дѣмнезеѣ
 Фїе нѣрїптеле тѣѣ,
 Сънта маїкъ Марїа,
 Фїе тѣїкълїца та.
 Дѣ ої трѣї шї н'ої морї,
 Не варѣ іар' воїѣ венї.
 Іар' дакъ тѣ ва ловї
 Врѣн глонц шї воїѣ перї;
 Съ даї слѣжѣе сѣрїндарѣ,
 Шї пѣне челѣї че н'аре. —
 Шї те лас къ Дѣмнезеѣ —
 Шї тѣ дѣк къ дорѣл тѣѣ.

В.

Деслегареа шарадеї дїн Nr. 22:

Фїгѣра, гѣра, рѣга, ѣра, ар, аѣр.

*) Нїчї ачеста нѣ'мї е кѣпоскѣт. Атѣта стѣ
 шї дї оріцїнал, маї тѣлат нѣ.